

تاریخ عثمانی انجمنی

۱ حیران
۱۳۳۰

پنجی سنه
نومرو ۲۶

مجموعہ سی

قاضی برهان الدین احمد

قاضی برهان الدین احمد یدی بوز قرق بش سنه هجریه سی رمضانک
اوچنجی کونی قیصریه ده نقابلی اوله رق دنیا به کلشدر .
پدری شمس الدین محمد قیصریه [۱] قاضی ایدی . آنک باباسی
یعنی قاضی برهان الدین احمدک دده سی سراج الدین سلیمان ده قیصریه قاضی
اولوب امیرارتنایانندن سلطان مصر ملک ناصر ناصر الدین محمد ایلچیلکله
کیشم ایدی . [۲] سلیمانک باباسی حسام الدین وبونک پدری جلال الدین
حبيب ده قیصریه قاضی ایدیلر . حبییک باباسی محمد خوارزمند
قسطمونیه [۳] کلش وحبیب اوراده طوغمش و تحویل علم ایشم وقونیه
سلجوقی دولتی رجانندن قاضی ختنیه داماد اولمش وقائم پدرینک هنی ايله
قیصریه قاضی اولمش وبعده اوغلی وبالاخره احفادی ده بلده مذکورده
قاضی اولمشدر . قاضی حبییک جدینک اسمی رسول ورسولک باباسی ده
سونجدر . بونلرک اصلی ترک اولوب سالور قبیله سیندندر .
قاضی برهان الدین احمد ترک عادتق اوزرینه یدی جدینی ، تاریخی
یازدیردینی عزیز بن اردشیر استرابادی به بووجهله نقل ایشمدر . حسنی ده
استرابادی شویله جه یازیور : برهان الدین احمدک والده سی جلال الدین
محمد مستوفی نک اوغلی عبدالله چلی در . بوذات عصرینک اعیانندن اولوب
برمدت وزراته ده نائل اولمشدر .

غصب ایشم اولدینی سلطنته استحقاق ارثیسی بولوندیقه دال اولمق
اوزده قاضی برهان الدین احمد هم سلجوقی خاندانه هم ده مقول امراسنه

[۱] قیصریه ، قیصری نک املا ی قدیمدر .

[۲] مسالك الابصار آ باصوفیه کتبخانه سی ۲۴۱۶

[۳] قسطمونی ، قدیم قسطمونیه صورتنده ، یازیور ایدی .

ادعای نسبت ایتمکده در : شویله که اجدادندن قاضی حسام الدین حسین، سلجوقی اکابر امراسندن برینک قیزی. آلهرق کسب ثروت و سامان ایله مش و قاضی سراج الدین سلیمان بو قیزدن طوغمش در . قونیه سلجوقی سلاطینندن عزالدین کیکاوس ثانینک قیزلرندن برینی بر مغول امیری تروج ایتمش بواز دو اجدن تولد ایدن بر قیزی قاضی سلیمان تنکیج ایتمش که شمس الدین محمد بو نکاح ثمره سیدر . لزومسز عد ایدلمسی ملحوظ بولونان شو تفصیلاته وقایع آتیه ده حاجت مس ایده جکدر .

برهان الدین احمد هنوز طفل شیرخوار ایکن والده سی ۷۴۷ سنه سنده ارتحال دار بقا ایتمشدر .

اصول و عادات قدیمه وجهله برهان الدین احمد درت یاش درت آیلق درت کونلک ایکن ۷۴۹ سنه سنده مکتبه باشلامش، عربی و فارسی تعلم ایتمش و آرزمانده درست او قومغه موفق اوله رق فارسی بر کتابی طوغمری قرائت ایتمسه مکافاة او وقتک مشایخندن شیخ علی مصری بلنه کمر باغلامشدر. کمر باغلامق عادات قدیمه منسیه مز دندر .

برهان الدین احمد فرط ذکاسنه بناء ۷۵۷ سنه سنده اون ایکی یاشنده بولوندینی حالده لفت، تصریف، نحو، معانی، بیان، بدیع، عروض، سیاق، حساب، منطق، حکمت تدرس ایتمش و عربی فارسی دیوانلر او قومشدر. بو ائنده پدری ایله بحر آ شامه کیتمش و اون درت آی دمشقه قالدقندن صوکره قیصریه عودت ایدوب تدریس ایله مشغول اولمش. حتی مأخدم مبالغه ده افراطه واره رق پدری بر یرم کیده جک اولسه قضایه ده نیابت ایدر ایتمش دییور . بوکا المهدة علی الراوی دییم . صده کلهیم .

صاحب ترجمه تدریس و تدرسدن خالی قالان اوقات تعطیلنی اوق آتمق کبی ادمانلره یکیررمش . ۷۵۹ سنه سنده باباسیله مصره کیتمش و خسته اولقله برابر فقه، اصول فقه، فرائض، علم حدیث، تفسیر قرآن و فن هیائی کاینبنی اکتساب ایتمش و قطب الدین رازی نک دمشقه کلدیکنی

خبر آغله دمشق کیدوب حواشی کشافی و شرح مطالعی مؤلفی مومی الپدن او قوش و بر بچق سنهده خیلی استفاده ایله مشدر. بر طرفندنده محمد نیلی دن فن طبیدن کلیات قانونی او قوش . ولایتنه قائل اولدینی شیخ قتلوسیره دمشقده تدرس هنکامنده ملاقی اولمش در .

۷۶۴ سنه سنده اون طقوز یاشنده اولدینی حالده پدری ایله برابر حجازه کیشمش، فریضه حجی ادا ایدرایکن مظنه کرامدن فخرالدین اقشهری النی طوتمش ، مقامات مبارکه کی زیارت ایتدیرمش در . حجازدن عودتلرنده معریه وصوللرنده پدری وفات ایتمکه حلبه کلوب برمدت اختیار ازوا ایتمش و مطالعه کتب ایله مشغول اولمش در. محبت وطنیه سوقی ایله قیصریه به عودت ایدن برهان الدین احمد ارباب غرضک خصوصتلی ایله قاضیلغه نائل اولاماش و انجیق برسنه صوکره ۷۶۶ سنه سنده قاضی اولایلمشدر. او زمان یکریمی بر یاشنده ایدی . قاضیلقدن چوق ایش کورمش و بالخاصه اوقافی اصلاح ایدوب متغلبه الندن استرداد ایتک کبی امور خیریهده بولونمشدر .

بودورده امیرارتنانک مخدومی غیاث الدین محمد قیصریهده اجرای حکومت ایدیور ایدی . محمددن دلکیر اولان علی شاه رومی عصیان ایتمش و غیاث الدین محمد مصر حکومتنک مظاهرتیه ملک موروثی یدنده محافظه ایدمیش ایدی . فقط بوسعادت دوا ایدمه مش همان ایرته سی سنه ۷۶۷ ده امراسنک اتفاق خفیهله ارکان دولتدن برینک النده مقتول اولمش ایدی . بواتفاق خفیهده قاضینکده پارمنی اولدیفندن مؤرخه عزیز وقعینی قبالی کچیور . قانلک اسمنی بیله یازمیور .

غیاث الدین محمدنک قتلی اوزرینه مملکت هرج و مرج اولدی . خلقی وارغلی علی بك کنج وعیاش ایدی . قاضی برهان الدین احمد اصلاح احوال مملکت ایچون تدبیر دوشونور و برچاره بولاماز ایدی . بوهنکامده شامده کوردیکی درویش یعنی شیخ قتلوشیر قیصریه به گلش ایدی . قاضی

برهان الدین احمد ہر مشکلنی درویشہ حل ایتدیررمش . برکون درویشہ
ایشلرک کیم واسطہ سیلہ دوزہ لہ جکنی صورمش . درویش جواباً دیمش کہ
سنک واسطہ کلہ نظام عالم حصول بولہ جقدر . تخت سنکدر . درت خزینہ
سکا نصیب اولہ جقدر: (۱) خلیلی (۲) سلیمانی (۳) شدادی (۴) قارونی .
قاضی درویشک سو ینک صحتہ قائل اولمقلہ برابر سلطانقلہ
بولوندینی حال ارہ سندہ کی مسافہ بی درپیش ایلہ تاویلات کونا کوندہ
بولونورمش . قاضی برهان الدین احمدہ درویش خطاب ایتدیکہ ملک دیہ
خطاب ایدرمش .

درویشک کشفنہ ممقند بولونان قاضی برهان الدین احمد حکمدار جدیدک
مساویٰ اخلاقندن مستفید اولمقدن کیو طور میورایدی . حتی حکمدارک
ممشوق قدیمی ایلہ ارہ لرینی بولمق درکہ لرینہ قدر اینیور ولکن بودنائتی
ارکان دولتک محق سرزنش لرینہ بادی اولیور ، قاضینک بو خدمت
مردودہ سی حکمدار جہدہ مقبولہ کچمیور . قاضی برمدت شہرک حدودی
داخلندہ بولونان چفتلکنہ چکلمکہ سیلہ محبوب اولیور .

ارتنانک حفیدی علی بکک سفاهی آرتقمده ایدی . نصل آرتمسون کہ
پایتختک قاضیسی معشوقی ایلہ کندینی باریشد یرمق رزالتی ارتکاب ایدیور .
واقربا و متعلقاتی دہ ممالکدن بر حصہ قوبارمقدن غیری برشی دوشونمیور
ایدیلر .

— مابعدی وار —

احمد توحید